

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2024-11-15
Diarienummer N160-2041/24

Handläggare: Martin Nilsson, Katarina Albuschus
martin.nilsson@aldrevardomsorg.goteborg.se
katarina.albuschus@aldrevardomsorg.goteborg.se

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för dagverksamhet

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antar *Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för dagverksamhet*, bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till framtaget lokalfunktionsprogram för dagverksamhet inom hälsofrämjande och förebyggande. Kommunfullmäktige beslutade i samband med antagande av *Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler* att ansvar för ramprogram/lokalfunktionsprogram för lokalutformning av verksamhetslokaler i Göteborgs Stad överförs från kommunstyrelsen till respektive verksamhetsnämnd. Utifrån detta har förvaltningen identifierat ett behov av att ta fram en riktlinje i form av ett lokalfunktionsprogram.

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för dagverksamhet har flera syften:

- Programmet sammanställer en avvägning mellan verksamhetskrav, kostnadseffektivitet och strategisk planering för aktuella lokaler.
- Programmet utgår från verksamhetens behov för att säkerställa ändamålsenliga och likvärdiga lokaler.
- Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val.

Förvaltningens bedömning är att framtaget lokalfunktionsprogram ger goda förutsättningar att bygga eller hyra in ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för dagverksamhet. Förvaltningen föreslår att äldre samt vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta riktlinjen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Programmet utgår från verksamhetens behov av att säkerställa ändamålsenliga lokaler. Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val samt skapa likvärdiga och ändamålsenliga lokaler för dagverksamhet. Lokalfunktionsprogrammet skapar förutsättningar för inhyrningar eller byggnationer utifrån tid, omfattning och ekonomi.

Bedömning ur ekologisk dimension

Lokalfunktionsprogrammet bidrar till att skapa förutsättningar att bygga eller hyra in rätt lokal med rätt placering från början. Det vill säga att lokalerna är ändamålsenliga utifrån funktioner, storlek och placering.

Bedömning ur social dimension

Dagverksamhet är en biståndsbedömd insats enligt socialtjänstlagen (4 kap. 1§) och kan ha olika inriktningar för att tillgodose olika behov. Dagverksamhet utgår ifrån rekommendationer i de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom som innebär att det är hög prioritet för socialtjänsten att erbjuda dagverksamhet som är anpassad för personer med mild till måttlig demenssjukdom. Därför krävs det att lokalerna har en ändamålsenlig utformning som är anpassade till att ta tillvara målgruppens olika behov.

Syfte med dagverksamhet är att:

- Tillvarata de resurser som finns hos varje deltagare
- Stärka självkänslan hos deltagarna
- Förlänga kvarboende i den egna bostaden
- Avlasta och underlätta för anhöriga
- Bryta isolering för deltagarna
- Skapa social gemenskap och trygghet för deltagarna
- Skapa aktiviteter utformade utifrån deltagarnas behov och önskemål

För att möta en befolkning med fler äldre och färre yngre är dagverksamhet en viktig samhällsfunktion. Dagverksamhet bidrar till att främja ett självständigt liv och senarelägga ett behov av ökad vård och omsorg. I en förlängning bidrar detta till ett senare inträde till ett vård- och omsorgsboende.

För att kunna utföra denna viktiga samhällstjänst krävs att dagverksamheten har ändamålsenliga lokaler att utgå ifrån. Ändamålsenligheten ligger exempelvis i geografisk placering, utformning för att ta tillvara målgruppens behov, att tillgodose de vårdhygieniska kraven, förvaring av nödvändig utrustning samt en god arbetsmiljö. Ändamålsenliga lokaler kan även bidra till att dagverksamheten blir en attraktiv arbetsplats.

Samverkan

Information sker i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 4 december 2024. Dialog och information har skett på hälsofrämjande och förebyggandes lokala samverkansgrupp (LSG) i maj 2024.

Bilagor

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för dagverksamhet

Beslutet skickas till

Stadsfastighetsförvaltningen
Stadsbyggnadsförvaltningen
Exploateringsförvaltningen
Stadsledningskontoret

Ärendet

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till framtaget lokalfunktionsprogram för dagverksamhet. Föreliggande lokalfunktionsprogram utgör ett av tre lokalfunktionsprogram som tagits fram parallellt och beslutas som separata dokument.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i samband med antagande av *Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler* att ansvar för ramprogram/lokalunktionsprogram för lokalutformning av verksamhetslokaler i Göteborgs Stad överförs från kommunstyrelsen till respektive verksamhetsnämnd (KF 2024-02-01, §27 SLK-2021-00581). Utifrån detta har äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen identifierat ett behov av att ta fram en riktlinje i form av ett lokalfunktionsprogram.

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för dagverksamhet har flera syften:

- Programmet sammanställer en avvägning mellan verksamhetskrav, kostnadseffektivitet och strategisk planering för aktuella lokaler.
- Programmet utgår från verksamhetens behov för att säkerställa ändamålsenliga och likvärdiga lokaler.
- Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val.

Programmet ska ligga till grund för äldre samt vård- och omsorgsnämndens beställning av lokalsök och ny-, till- eller ombyggnationer med nämndens lokalbehovsplan som utgångspunkt. Programmet riktar sig till de som har i uppdrag att planera och genomföra projekt så som projektledare, arkitekter, andra konsulter, entreprenörer samt de som har uppdrag att planera lokaler för dagverksamhet. Programmet ska ses som vägledande och avspeglas i den tidiga stadsplaneringen.

Framtagande av lokalfunktionsprogram

För att säkerställa att rätt funktioner finns med i lokalfunktionsprogrammet har olika aktiviteter genomförts:

- Workshops där olika professioner inom avdelning hälsofrämjande och förebyggande har deltagit. Utifrån deras olika perspektiv har det framkommit vad som är viktigt ur ett lokalperspektiv för såväl deltagare som medarbetare.
- Arbetsgruppen har gjort studiebesök i befintliga dagverksamheter och tittat på lokalerna och utemiljön utifrån den evidens som finns för utformning av dessa.
- Ett frågeformulär med olika frågeställningar användes för att deltagares synpunkter skulle omhändertas gällande lokalernas utformning. Intervjufrågorna var framtagna att fungera för personer med kognitiv svikt och där deltagarna fick beskriva hur de upplevde sin miljö. Intervjufrågorna genomfördes av medarbetare på dagverksamheterna och ställdes till deltagarna individuellt.

Utöver ovan aktiviteter har programmet förankrats med:

- Avdelning hälsofrämjande och förebyggande
- Avdelning hälso- och sjukvård

- Avdelning service
- Avdelning kvalitet och utveckling
- Avdelning stab och kommunikation
- Stadsfastighetsförvaltningen
- Fackliga företrädare

Lokalfunktionsprogram i relation till andra dokument

Lokalfunktionsprogrammet ska göra förvaltningen till en bättre och tydligare beställare samt effektivisera bygg- och inhyrningsprocesserna. För att skapa en tydlig beställning behöver flera kompletterande dokument användas samtidigt. Lokalfunktionsprogrammet har därför samband med andra dokument som används i olika steg för att säkerställa ändamålsenliga lokaler ur ett helhetsperspektiv. I bygg- och inhyrningsprocesserna används även följande dokument som komplement till Lokalfunktionsprogrammet:

- Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler används för att beakta en eventuell samnyttjan och/eller samlokalisering vid inhyrning eller nybyggnation.
- Lokalfunktionsprogram beskriver vilka funktioner/rum/utrymmen som ska finnas för att täcka verksamhetens behov av lokaler (boende- och arbetsmiljö).
- Behovsbeskrivning beskriver verksamhetens specifika behov av lokaler för ett enskilt projekt, exempelvis: antal deltagare/hyresgäster/medarbetare, tjänstebilar/-cyklar, samband mellan funktioner.
- Rumsfunktionsprogram beskriver hur behoven ska tillgodoses i ett specifikt rum, exempelvis: typ av golvmaterial, fast inredning, belysning, datauttag.
- TKA (Tekniska krav och anvisningar) är anvisningar och mallar för hur tekniska lösningar och system ska vara ändamålsenliga, brukarvänliga och drifteffektiva.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att framtaget lokalfunktionsprogram ger goda förutsättningar att bygga eller hyra in ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för hälsofrämjande och förebyggande. Förvaltningen föreslår att äldre samt vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta riktlinjen.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Simon Cederholm

Babbs Edberg

Avdelningschef kvalitet och utveckling

Förvaltningsdirektör